

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2024/13/1155

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak op het beroep van [appellant], [studentnummer], gericht tegen het besluit van de Examencommissie Tandheelkunde van de Vrije Universiteit Amsterdam, hierna: verweerster, om de geldigheidsduur van de examenresultaten voor het blok Orgaansystemen, het blok Moleculair Biologische Processen, het blok Mens en Wetenschap uit bachelorjaar 1 en de geldigheidsduur van de examenresultaten voor de vakken Lijn TV I en Lijn TV II B uit bachelorjaar 2 niet te verlengen.

I. Loop van het geding

Appellant heeft op 15 oktober 2023 bij het College van Beroep voor de Examens van de Vrije Universiteit Amsterdam, hierna: het College, beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerster genomen op 4 september 2023 om de geldigheidsduur van de examenresultaten voor het blok Orgaansystemen, het blok Moleculair Biologische Processen, het blok Mens en Wetenschap uit bachelorjaar 1 en de geldigheidsduur van de examenresultaten voor de vakken Lijn TV I en Lijn TV II B uit bachelorjaar 2 niet te verlengen. Voornoemde examenresultaten hadden een geldigheidsduur tot 1 september 2023.

Appellant heeft bij het instellen van zijn beroep gevraagd om de behandeling van het beroep voorlopig aan te houden. Op 19 oktober 2023 is de ontvangst van het beroepschrift bevestigd. Het beroepschrift is tijdig ontvangen. Het beroepschrift is ontvankelijk.

Op 15 november 2023 heeft mr. R. Verspaandonk, advocaat, namens appellant verzocht om het beroepschrift in behandeling te nemen.

Op 20 november 2023 is namens het College aan verweerster meegedeeld dat de voorgeschreven procedure vereist dat verweerster in overleg met appellant nagaat of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft op 19 december 2023 met appellant gesproken. Er is geen minnelijke schikking tot stand gekomen. Op 11 januari 2024 heeft verweerster een verweerschrift ingediend. Op 16 februari 2024 heeft appellant zijn beroepschrift aangevuld.

Het beroep is behandeld ter zitting van het College op 22 februari 2024. Appellant was bij de zitting aanwezig, samen met zijn raadsman. Verweerster werd vertegenwoordigd door dr. A.J.M. Ligtenberg (voorzitter) en E. Maier (ambtelijk secretaris). Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten en geschil

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten.

Appellant volgt sinds 2003 de bacheloropleiding Tandheelkunde. Door persoonlijke omstandigheden heeft appellant studievertraging opgelopen. In 2011 is appellant – na een onderbreking van een aantal jaren – opnieuw met de opleiding begonnen.

Op grond van een uitspraak van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, het CBHO, van 17 juli 2017 (uitspraak 2017/14/CBE) en een uitspraak van het College van 11 april 2019 (uitspraak 2019/13/857)

zijn de resultaten van appellant voor alle onderdelen die voor juni 2014 behaald zijn, vervallen. Ook de resultaten van alle praktische onderdelen die voor 1 september 2017 zijn behaald, zijn vervallen. Op grond van een uitspraak van het College van 9 februari 2023 (uitspraak 2023/06/1098) zijn vier vakken die voor 1 september 2018 zijn behaald, per 1 september 2022 vervallen. Op grond van een uitspraak van het College van 25 april 2023 (uitspraak 2023/10/1102 ten slotte, is het vak Infectie en Ontsteking komen te vervallen.

Op 13 juni 2023 heeft verweerster aan appellant laten weten dat er resultaten van studieonderdelen gaan vervallen. De resultaten van de klinische onderdelen Lijn TV I en Lijn TV II B uit bachelorjaar 2 gaan na de daarvoor gestelde termijn van vier jaar vervallen. De geldigheidsduur van de examenresultaten van het blok Orgaansystemen, het blok Moleculair Biologische Processen, het blok Mens en Wetenschap uit bachelorjaar 1 verloopt op 1 september 2023. De geldigheidsduur van de resultaten voor deze vakken kan niet worden verlengd vanwege de invoering van een nieuw onderwijscurriculum.

III. Standpunten van partijen

Standpunt van appellant

Appellant stelt dat de onderbouwing voor het besluit van 4 september 2023 ontbreekt. Studieresultaten mogen alleen vervallen worden verklaard als de kennis en vaardigheden die destijds in het betreffende studieonderdeel zijn onderwezen of geëxamineerd, inmiddels aantoonbaar zijn veranderd of vernieuwd. Volgens de wet zijn studieresultaten onbeperkt geldig, tenzij de kennis en vaardigheden aantoonbaar zijn verouderd. Verweerster heeft niet onderbouwd op grond van welke bepalingen de studiepunten vervallen zijn verklaard. Appellant stelt dat de kennis die is onderwezen of getoetst, niet aantoonbaar is veranderd. Verweerster dient voor zowel de praktische onderdelen als de theoretische onderdelen te onderbouwen dat de kennis en vaardigheden aantoonbaar zijn verouderd of zijn vernieuwd. Een motivering voor het vervallen verklaren van de studieresultaten ontbreekt voor alle resultaten uit het overzicht. Appellant beschikt niet over onderliggende stukken zoals een programmabeschrijving, waardoor niet kan worden gecontroleerd of de kennis en vaardigheden daadwerkelijk zijn verouderd of vernieuwd. Daarbij heeft verweerster ter zitting toegelicht dat geen verlenging is gegeven omdat appellant de opleiding niet meer onder het oude curriculum kan afronden.

Door het besluit van verweerster wordt appellant belemmerd in zijn studievoortgang. Hij beklagt zich erover dat hij weinig medewerking van verweerster krijgt bij het afronden van de bacheloropleiding en dat hij niet langer mag deelnemen aan het onderwijs. Appellant heeft het gevoel dat het hem onmogelijk wordt gemaakt om de opleiding af te ronden. Daarbij wijst appellant erop dat andere studenten nog wel de gelegenheid krijgen om vakken uit het oude curriculum af te ronden. Ter onderbouwing van dit standpunt heeft appellant afschriften van inschrijvingen voor toetsen overgelegd. Appellant begrijpt van verweerster dat hij niet kan afstuderen onder het oude curriculum omdat hij de Boorlicentietoets niet heeft gehaald, maar wijst erop dat hij deze wel voor de helft heeft gehaald. Appellant stelt dat hij ook dit jaar de toets wilde doen, om het curriculum onder het oude programma af te maken, maar dat hij niet wordt toegelaten tot de toets. Appellant heeft tegen dit besluit apart beroep ingesteld.

Appellant wijst erop dat in de Onderwijs en Examenregeling bacheloropleiding Tandheelkunde (OER) 2022-2023 in artikel 15.2 een bepaling is opgenomen waaruit volgt dat in studiejaar 2022-2023 een curriculumwijziging wordt geïmplementeerd. In de OER 2023-2024 is in artikel 15.2 lid 2 bepaald dat als de Ba1 vakken niet in 2022-2023 conform het oude curriculum zijn behaald, daarvoor in studiejaar 2023-2024 geen nieuwe gelegenheid wordt aangeboden. Concreet betekent dit dat in studiejaar 2022-2023 zowel het nieuwe curriculum wordt ingevoerd, als dat een laatste kans wordt geboden voor het behalen van de Ba1 vakken onder het oude curriculum. Dit betekent volgens appellant dat er feitelijk geen overgangsregeling/overgangsrecht is. Het invoeren van een nieuw curriculum betekent niet automatisch dat het oude curriculum komt te vervallen, althans dat appellant niet onder het oude curriculum kan afstuderen. Daarbij wijst appellant erop dat de curriculumwijziging niet is aangekondigd in de OER 2021-2022.

Ook in de tabel met wijzigingen in het curriculum zoals opgenomen in artikel 15 van de OER 2023-2024, ontbreekt het aan een toelichting waaruit blijkt dat de vakken inhoudelijk zijn gewijzigd. Appellant meent dat verweerster per vak uit het oude curriculum dient te motiveren waarom het behaalde studieresultaat

niet langer geldig kan blijven. Uit de tabel blijkt dat sommige onderdelen worden opgesplitst en in andere vakken wordt ondergebracht. Een dergelijke splitsing hoeft volgens appelland niet te betekenen dat er inhoudelijk ook daadwerkelijk iets is veranderd. Dat dient verweerster te motiveren, met name ten aanzien van studieresultaten die nog geen vier jaar oud zijn.

Appelland voert aan dat verweerster in haar besluit geen rekening gehouden met zijn persoonlijke omstandigheden, die bij de opleiding en verweerster bekend zijn. Appelland heeft in het afgelopen jaar wel contact gehad met de studieadviseur, maar heeft daar vooral het advies gekregen om opnieuw te beginnen onder het nieuwe curriculum. Voor appelland was echter niet duidelijk waarom hij dit advies kreeg, omdat hij op dat moment nog onder het oude curriculum kon afstuderen.

Tot slot vraagt appelland in beroep om vergoeding van de kosten van juridische bijstand die hij voor het beroep heeft moeten maken.

Standpunt van verweerster

Verweerster licht toe dat zij jaarlijks aan de studenten meldt van welke vakken de studieresultaten dreigen te vervallen. Studenten kunnen een aanvraag tot verlenging van de geldigheidsduur van studieresultaten indienen, voorzien van een studieplanning. Op basis daarvan besluit verweerster of er aanleiding is om de hardheidsclausule toe te passen, en de geldigheidsduur van studieresultaten te verlengen. In het geval van appelland heeft verweerster geen aanleiding gezien voor verlenging van de geldigheidsduur van de studieresultaten voor twee praktische vakken uit bachelorjaar 2 (Lijn TV I en Lijn TV II B) en drie theoretische vakken uit bachelorjaar 1 (blok Orgaansystemen, blok Moleculair Biologische Processen en blok Mens en Wetenschap).

Verweerster beroept zich op artikel 3.8 deel A en artikel 9.2 deel B van de OER 2022-2023. Daarin is bepaald dat praktische onderdelen een geldigheidsduur van vier jaar hebben. Voorts is bepaald dat de geldigheidsduur van tentamens beperkt is tot vier jaar indien de kennis die is getoetst en/of onderwezen, aantoonbaar is veranderd of vernieuwd.

Door de invoering van een nieuw curriculum zijn de theoretische vakken van het bachelorprogramma Tandheelkunde zowel qua inhoud als didactiek gewijzigd of zijn zij uit het programma verdwenen. Op grond daarvan zijn de studieresultaten voor deze theoretische vakken vervallen verklaard voor zover de studieresultaten ouder dan vier jaar zijn. Voorts zijn de resultaten van de praktische onderdelen, waarbij sprake is van onderwijs en toetsing inzake vaardigheden, eveneens vervallen verklaard voor zover deze resultaten meer dan vier jaar geleden zijn behaald.

In het geval dat studenten in studiejaar 2022-2023 de Boorlicentietoets hebben gehaald, is het mogelijk om de opleiding onder het oude curriculum af te ronden en geeft verweerster een verlenging van de behaalde studieresultaten. Die toets geldt als voorwaarde om bepaalde vervolgvakken te mogen doen. Omdat appelland de Boorlicentietoets, na meerdere pogingen, in het studiejaar 2022-2023 niet heeft behaald, is het niet meer mogelijk voor hem om de opleiding in het oude curriculum af te ronden. Daarom heeft verweerster besloten om de studieresultaten die kwamen te vervallen per 1 september 2023, niet meer te verlengen.

Ten aanzien van de stelling van appelland dat andere studenten wel de gelegenheid krijgen om de Boorlicentietoets in het studiejaar 2023-2024 te herkansen, stelt verweerster dat zij slechts in uitzonderlijke gevallen, waarbij studenten niet hebben kunnen deelnemen aan de toets door overmacht, heeft toegestaan dat studenten nogmaals deelnemen aan de toets. Dit gaat om studenten die enkel de Boorlicentietoets hebben openstaan en bij wie niet een reeks studieresultaten komt te vervallen.

Verweerster zet uiteen dat het studieresultaat voor het blok Orgaansystemen, door appelland behaald in 2017, vervallen is verklaard omdat dit vak in het nieuwe curriculum wordt vervangen door het vak Orgaansystemen en Kauwstelsel. De onderdelen morfologie en anatomie van het kauwstelsel worden aan dit nieuwe vak toegevoegd; de gebitselementen en hoe zij in het bot verankerd zijn, worden behandeld; het onderdeel gingivitis wordt geïntroduceerd; er is aandacht voor de bouw van speekselklieren en de functies van het speeksel; en de onderwerpen pijn en slaap worden aangestipt.

Het blok Mens en Wetenschap, door appellant behaald in 2014, vervalt omdat dit blok niet meer wordt gegeven. De leerstof wordt aangeboden in het nieuwe blok Onderzoeksmethoden en Statistiek en is inhoudelijk gewijzigd. Ook worden meer statistische toetsen en wetenschapsfilosofie behandeld. Het blok Moleculair Biologische processen, door appellant behaald in 2017, wordt in het nieuwe curriculum niet meer aangeboden. De betreffende kennis wordt getoetst in de masteropleiding.

Verweerster heeft zich voor de beslissing over de vraag of de geldigheidsduur van studieresultaten kan worden verlengd, laten adviseren door de examinatoren van het vak. Zij hebben per vak toegelicht of er wijzigingen zijn aangebracht en, zo ja, welke dat zijn. Verweerster heeft die onderbouwing niet opgenomen in haar besluit, maar heeft haar besluit dus wel afgestemd met de examinatoren van de betreffende vakken. Voor praktische vakken geldt dat de geldigheidsduur is beperkt tot een periode van vier jaar volgend op het studiejaar waarin het betreffende onderdeel met goed gevolg is afgelegd. Verweerster benadrukt dat dit een soepele regeling is, omdat het gaat om de handvaardigheid van studenten. Vaardigheden moeten worden blijven geoefend om op niveau te blijven. Daarom is bepaald dat praktische vakken een beperkte geldigheidsduur hebben en dat er geen verlenging kan worden gegeven. Van de examinatoren van de praktische vakken (lijnonderwijs) wordt dan ook geen onderbouwing gevraagd waarom sprake is van een aantoonbare veroudering of vernieuwing van de vaardigheden.

Ten aanzien van de stelling van appellant dat verweerster in haar besluit rekening had moeten houden met de persoonlijke omstandigheden van appellant, wijst verweerster erop dat zij conform de procedure navraag heeft gedaan bij de studieadviseur. In dit geval heeft de studieadviseur aan verweerster laten weten dat er in het studiejaar 2022-2023 geen persoonlijke omstandigheden zijn gemeld. Daarnaast heeft appellant geen bijzondere omstandigheden gemeld in zijn verzoek of zijn beroepschrift en heeft hij geen omstandigheden onderbouwd.

Appellant is in 2003 gestart met de opleiding. Verweerster en de studieadviseurs hebben appellant de afgelopen 20 jaar geregeld geadviseerd om te stoppen met de studie, vanwege de trage studievoortgang. Hij is er meerdere keren op gewezen dat hij vanwege zijn trage studievoortgang in een vicieuze cirkel terecht is gekomen. Ook nu is appellant geadviseerd om de opleiding niet voort te zetten, en indien hij dit wel doet, zich niet meer te richten op het oude curriculum.

IV. Overwegingen van het College

Het bestreden besluit van 4 september 2023 is tot stand gekomen onder de werking van artikel 9.2 lid 1 van de OER 2022-2023. In dit artikellid is bepaald dat (a) de geldigheidsduur van praktische oefeningen is beperkt tot een periode van vier jaar volgend op het studiejaar waarin het betreffende onderdeel met goed gevolg is afgelegd en (b) de geldigheidsduur van tentamens is beperkt tot een periode van vier jaar volgend op het studiejaar waarin het betreffende onderdeel met goed gevolg is afgelegd, indien de kennis die is getoetst en/of onderwezen, aantoonbaar is veranderd of vernieuwd. Verweerster diende derhalve in het geval van appellant te beoordelen of de destijds onderwezen en getentamineerde kennis van het blok Orgaansystemen, het blok Moleculair Biologische Processen, het blok Mens en Wetenschap uit bachelorjaar 1 en de praktische onderdelen Lijn TV I en Lijn TV II B uit bachelorjaar 2 aantoonbaar is veranderd of vernieuwd. Het College gaat voor de beoordeling van het beroep uit van de vervallen studieresultaten zoals vermeld in het resultatenoverzicht dat door verweerster is overgelegd bij het verweerschrift.

Verweerster heeft in het door appellant bestreden besluit niet inhoudelijk gemotiveerd dat de kennis en vaardigheden uit de theoretische en praktische vakken die appellant destijds heeft afgerond, inmiddels aantoonbaar zijn verouderd of vernieuwd. Verweerster heeft het verzoek van appellant om de geldigheidsduur van de betreffende studieresultaten te verlengen, afgewezen met als grondslag dat appellant de opleiding niet meer onder het oude curriculum kan afronden. Hiermee is naar het oordeel van het College sprake van een motiveringsgebrek in het besluit van verweerster.

Het College verbindt aan dit motiveringsgebrek een ander gevolg voor de twee vervallen verklaarde praktische vakken dan voor de drie vervallen verklaarde theoretische vakken. Ten aanzien van de afwijzing van de verlenging van de geldigheidsduur van de studieresultaten voor de praktische vakken Lijn TV I en Lijn

TV II B uit bachelorjaar 2 heeft verweerster het motiveringsgebrek in beroep hersteld. Het College volgt verweerster in haar standpunt dat het verouderen van vaardigheden inherent is aan het niet oefenen en toepassen van praktische vaardigheden voor een periode langer dan vier jaar. Verweerster hoeft derhalve niet nader te onderbouwen dat deze vaardigheden aantoonbaar zijn verouderd.

Verweerster heeft echter onvoldoende gemotiveerd dat de kennis van de theoretische vakken aantoonbaar is veranderd of vernieuwd. Verweerster heeft ter zitting aangegeven te beschikken over de onderliggende motivering voor het oordeel dat de destijds onderwezen en geëxamineerde kennis inmiddels aantoonbaar is verouderd, maar heeft deze motivering niet ten grondslag gelegd aan het besluit en heeft dit gebrek aan motivering ook niet voldoende hersteld in beroep. De invoering van een nieuw curriculum impliceert dat de eindtermen van een opleiding kunnen wijzigen. Studieresultaten behaald in vakken uit een voorgaand curriculum, kunnen daardoor hun relevantie verliezen voor de toekenning van een graad. Het betekent echter niet als vanzelf dat in die vakken opgedane kennis verouderd is.

Derhalve vernietigt het College het besluit van 4 september 2023 voor zover dit het niet verlengen van de geldigheidsduur van de studieresultaten voor de theoretische vakken uit bachelorjaar 1 betreft. Het College draagt verweerster op om een nieuw besluit te nemen en daarin te motiveren waarom de kennis van het blok Orgaansystemen, het blok Moleculair Biologische Processen en het blok Mens en Wetenschap inmiddels aantoonbaar is veranderd of vernieuwd.

Ten aanzien van de beroepsgrond dat verweerster in haar besluit onvoldoende rekening heeft gehouden met de persoonlijke omstandigheden van appellant, oordeelt het College dat deze grond niet slaagt. Verweerster heeft naar aanleiding van de vermelding dat sprake is geweest van persoonlijke omstandigheden navraag gedaan bij de studieadviseur. De studieadviseur heeft verklaard dat appellant in studiejaar 2022-2023 geen persoonlijke omstandigheden heeft gemeld. Verweerster heeft haar besluit daarmee in dit opzicht voldoende zorgvuldig voorbereid. Voorts heeft appellant in beroep geen nadere toelichting gegeven op zijn persoonlijke omstandigheden en heeft hij de door hem in zeer algemene zin aangeduide persoonlijke omstandigheden niet onderbouwd met ondersteunend materiaal.

De hiervoor genoemde overwegingen leiden tot de volgende uitspraak.

V. Uitspraak

Het College:

- verklaart het beroep ongegrond voor zover dit het niet verlengen van de geldigheidsduur van de studieresultaten voor de praktische vakken Lijn TV I en Lijn TV II B uit bachelorjaar 2 betreft;
- verklaart het beroep ongegrond voor zover het is gericht tegen het niet meewegen van persoonlijke omstandigheden van appellant in het besluit;
- verklaart het beroep gegrond voor zover dit het niet verlengen van de geldigheidsduur van de studieresultaten voor het blok Orgaansystemen, het blok Moleculair Biologische Processen en het blok Mens en Wetenschap betreft en vernietigt het besluit van 4 september 2023 ten aanzien van het niet verlengen van de geldigheidsduur van de studieresultaten voor deze drie theoretische vakken uit bachelorjaar 1;
- draagt verweerster op binnen twee weken na het bekendmaken van deze uitspraak een nieuw besluit te nemen met inachtneming van de overwegingen van het College
- gelast verweerster conform het Besluit Proceskosten Bestuursrecht de kosten van juridische bijstand aan appellant te vergoeden, ten bedrage van € 1.248,- (namelijk € 624,- in verband met 1 punt voor het indienen van het beroepschrift plus € 624,- in verband met 1 punt voor het verschijnen ter zitting).

Aldus gedaan te Amsterdam, op 26 maart 2024, door mr. dr. A.J.G.M. van Montfort, voorzitter, dr. J.R. Hulst, prof. dr. M.W. Hofkes, leden, in aanwezigheid van mr. S.A. Snoeren, secretaris.

mr. dr. A.J.G.M. van Montfort
voorzitter

mr. S.A. Snoeren,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Er kan gebruik worden gemaakt van een webformulier voor Veilig Mailen. Er is griffierecht verschuldigd. Zie www.raadvanstate.nl/studentzaken.